

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös kunnallisvalituksesta

Kh 28.06.2021 § 209

Valmistelija

Hallintojohtaja Kaisa Häkkinen-Paananen
Puh. 044 4491 202
kaisa.hakkinen-paananen@ruokolahti.fi

Itä-Suomen hallinto-oikeus antoi 23.6.2021 päätöksen (21/0274/2) kunnallisvalitusasiassa.

Hallinto-oikeus ei tutkinut 27.11.2020 hallinto-oikeuteen saapuneessa vastineessa esitettyä uutta valitusperustetta, jonka mukaan kunnanvaltuuston päätös 28.9.2020 § 30 on yhdenvertaisuuslain vastainen ja syrjivä.

Hallinto-oikeus kumosi Ruokolahden kunnanvaltuuston päätöksen 28.9.2020 § 30 siltä osin kuin päätös koski koeajan määräämistä kunnanjohtajan virkasuhteeseen. Muilta osin hallinto-oikeus hylkää päätöstä koskevan valituksen.

Koeaika ei ole johtajasopimuksessa sovittava asia. Kunnanvaltuusto on oikeutettu päättämään kunnanjohtajan virkasuhteeseen liitettävästä koeajasta. Kunnanvaltuusto oli tehnyt päätöksen valittajan virkasuhteeseen sovellettavasta kuuden kuukauden koeajasta vasta johtajasopimuksen käsittelyn yhteydessä 28.9.2020. Viranhaltijalain 8 §:n mukaan koeajasta tulee määrätä virkasuhteeseen otettaessa. Valtuuston päätöksessä 24.8.2020 § 24, jolla päätettiin kunnanjohtajan virkaan valinta, ei ole päätetty koeajasta. Kunnanhallituksen virantäytön valmistelua koskevassa päätöspöytäkirjassa olevalla maininnalla siitä, että virkasuhteeseen otettaessa voidaan määrätä kuuden kuukauden koeajasta, ei ole merkitystä, koska kunnanvaltuusto ei ole valintapäätöksessään koeaikaa määrännyt. Kunnanvaltuusto ei siten ole voinut päättää koeajasta enää päätöksellään 28.9.2020 § 30. Päätös on tältä osin lainvastaisena kumottava.

Kunnanvaltuuston päätös kunnanjohtajan palkan määrittämisestä 6 500 euron kuukausipalkaksi on ollut lainmukainen. Kunnan ylintä päätäntävaltaa käyttävä kunnanvaltuusto määrää kunnanjohtajan palkan. Palkka ei ole sovittava asia, vaan siitä voi esittää toivomuksia ja ehdotuksia.

Erokorvauksesta voidaan sopia johtajasopimuksessa, mutta kunnan ei ole pakko hyväksyä sitä osana johtajasopimusta. Viime kädessä erokorvauksesta päättää kunnanvaltuusto. Hakija voi kieltäytyä ottamasta virkaa vastaan, jos hän ei hyväksy valtuuston päätöstä siitä, ettei erokorvausta oteta johtajasopimukseen.

Kunnanvaltuusto on siis voinut yksipuolisesti päättää siitä, millä ehdoilla se on omalta osaltaan valmis sitoutumaan johtajasopimukseen. Valtuuston päätöksessä on todettu, että valtuuston hyväksymä johtajasopimus on velvoittava. Hallinto-oikeus totesikin päätöksessään, että kyseisellä toteamuksella on katsottava tarkoitetun sitä, että valtuuston hyväksymät sopimusehdot sitovat kunnan muita viranomaisia myöhemmissä sopimusneuvotteluissa.

Kunnanvaltuuston päätös 28.9.2020 § 30 palkan ja erokorvauksen osalta ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla kuntalain 135 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla lainvastainen.

Hallinto-oikeus kumosi Ruokolahden kunnanvaltuuston päätöksen 19.10.2020 § 37. Kunnanvaltuuston päätös oli lainvastainen, koska sitä rasittaa menettelyvirhe. Valittajan ei ole voitu edellyttää ottavan vastaan virkasuhdetta, jonka ehtoja ei ole hyväksytty lainmukaisessa järjestyksessä.

Päätös oli muutoinkin lainvastainen. Viranhaltijalain 10 §:n mukaan virkasuhde alkaa virkasuhteeseen ottamista koskevan päätöksen tekemisestä. Virkaan ottamisen jälkeen virkasuhde voi raueta vain viranhaltijalain 34 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisen edellytyksen täytyessä eli mikäli viranhaltija ei toimita tehtävän hoidon terveydellisiä edellytyksiä koskevia tietoja määräajassa. Kunnanvaltuusto ei ole voinut katsoa virkasuhdetta yksipuolisesti rauenneeksi. Virkasuhde voi päättyä vain lainmukaisella tavalla eli kunnanjohtajan irtisanoutuessa, viranhaltijalain 34 §:n mukaisesti taikka saman lain 43 §:n mukaisen irtisanomismenettelyn seurauksena.

Viranhaltija oli toimittanut hyväksyttävän selvityksen terveydentilastaan kunnalle määräajassa, ja kunta oli vahvistanut hänen valintansa virkasuhteeseen. Valtuusto oli päättänyt (19.10.2020) valinnan raukeamisesta ennen kuin virantoimituksen on ollut ylipäänsä määrä alkaa (1.11.2020), eikä kunnalla siten ole ollut vielä varmaa tietoa siitä, ryhtyykö Sepponen hoitamaan virkasuhdettaan.

Johtajasopimuksen hyväksymiselle ei ole laissa säädetty määräaikaa, eikä sopimuksella siten ole merkitystä kunnanjohtajan virkasuhteen ja virantoimituksen alkamiseen. Valtuustolla ei ole ollut päätöksentekohetkellä 19.10.2020 lainmukaista perustetta katsoa, että valinta kunnanjohtajan virkaan on rauennut siitä syystä, ettei viranhaltija ollut hyväksynyt omalta osaltaan johtajasopimusluonnosta taikka ilmoittanut, ryhtyykö hän hoitamaan virkaansa kunnan päättämillä ehdoilla. Tästä syystä kunnanvaltuuston päätös 19.10.2020 Sepposen valinnan raukeamisesta (§ 37) on lainvastainen.

Itä-Suomen hallinto-oikeus oli välipäätöksellään 10.12.2020 nro 20/0684/2 hylännyt vaatimuksen Ruokolahden kunnanvaltuuston päätöksen 19.10.2020 § 37 täytäntöönpanon kieltämisestä. Kunnanhallitus 26.10.2020 § 262 julisti kunnanjohtajan viran haettavaksi kunnanvaltuuston 19.10.2020 § 37 mukaisesti. Kunnanvaltuusto 23.11.2020 § 48 valitsi uuden kunnanjohtajan virkaan. Virkaan valittu on hoitanut virkaa suostumuksensa mukaisesti väliaikaisena kunnanjohtajana, kunnes valitus kunnanvaltuuston päätöksistä 28.9.2020 / 30 § ja 19.10.2020 / 37 §, jotka koskevat johtajasopimuksen käsittelyä, kunnanjohtajan valintapäätöksen raukeamista sekä viran uudelleen haettavaksi julistamista, on käsitelty ja päätökset ovat saaneet lainvoiman.

Itä-Suomen hallinto-oikeus velvoitti Ruokolahden kunnan korvaamaan valittajan kohtuulliset oikeudenkäyntikulut 3 952,50 euroa viivästyskorkoineen. Viivästyskorko määräytyy korkolain 4 §:n 1 momentissa säädetyn korkokannan mukaisesti siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tämän hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta.

Hallinto-oikeus hylkäsi Ruokolahden kunnan molemmissa valitusasioissa esittämät oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Kunnanhallitukselle jaetaan oheismateriaalina Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 21/0274/2.

Esittelijä

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Taina Paananen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tietoonsa saatetuksi ja saattaa edelleen valtuustolle tiedoksi Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 23.6.2021 21/0274/2 sekä keskustelee hallinto-oikeuden päätöksestä ja päättää jatkotoimenpiteistä.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi tietoonsa saatetuksi ja saattaa edelleen valtuustolle tiedoksi Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 23.6.2021 21/0274/2 sekä keskusteli hallinto-oikeuden päätöksestä.

Kunnanhallitus päätti,

1. ettei Korkeimpaan hallinto-oikeuteen haeta valituslupaa,
2. että Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti Matias Hildenin valinta (23.10.2020 § 48) kunnanjohtajaksi raukeaa. Matias Hilden jatkaa va. kunnanjohtajana Anu Sepposen virkaanastumispäivään saakka,
3. että kunnanvaltuuston päätös (24.8.2020 § 24) valita Anu Sepponen kunnanjohtajaksi on lainvoimainen. Kunnanvaltuuston päätös 28.9.2020 § 30 palkan ja erokorvauksen osalta on lainvoimainen (palkka 6 500 euroa, ei erokorvausta eikä koeaikaa). Anu Sepposen viranhoitomääräys Ruokolahden kunnanjohtajan virkaan alkaa 1.10.2021.

Kunnanhallituksen päätös saatetaan edelleen valtuustolle tiedoksi.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asiakohdan osalta välittömästi kokouksessa asian käsittelyn jälkeen.

Va. kunnanjohtaja Matias Hilden oli poissa kokouksesta kello 15.36–17.12 eikä esteellisenä (hallintolain 28 § 1 mom. 1. kohta) osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Kv 26.07.2021 § 43
39/00.02.00/2021

Valmistelija

Hallintojohtaja Kaisa Häkkinen-Paananen
Puh. 044 4491 202
kaisa.hakkinen-paananen@ruokolahti.fi

Kunnanvaltuustolle jaetaan oheismateriaalina Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 21/0274/2.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee tietoonsa saatetuksi Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 21/0274/2 sekä kunnanhallituksen päätöksen 28.06.2021 § 209.

Päätös

Keskustelun aikana valtuutettu Harri Ahonen toi esiin, että päätöksiä valtuustossa tehdään virkavastuulla. Hänen mielestään valtuutettujen, jotka ovat olleet lainvastaisen päätöksen takana, pitäisi korvata yhteisvastuullisesti kunnalle asian käsittelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut. Valtuutettu Jarmo Sikiö oli asiasta samaa mieltä, että valtuutettujen tulee kantaa vastuu päätöksistään eikä kunnan ja sitä kautta kuntalaisten veronmaksajina tulisi maksaa oikeudenkäyntikuluja, vaan päätöksen tehneiden valtuutettujen tulisi yhteisvastuullisesti korvata aiheutuneet kustannukset.

Valtuutettu Timo Kärki nosti keskustelussa esiin sen, että Itä-Suomen hallinto-oikeus totesi valtuuston aiemmat päätökset osin lainvastaisiksi. Anu Sepposelle oli syntynyt virkasuhde, kun hänet valittiin 24.8.2020 Ruokolahden kunnanjohtajaksi. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti johtajasopimusneuvotteluille ei ole takarajaa, vaan niitä voidaan käydä niin pitkään kuin on tarvetta. Hän toivoi, että tämä asia antaisi tulevalle valtuustolle eväitä siihen, että asioita pohditaan yhdessä ja tehdään hyviä, ei lainvastaisia päätöksiä jatkossa. Hän toi esiin, että kokoomuksen valtuustoryhmä on tyytyväinen hallinto-oikeuden päätökseen.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Taina Paananen kiitti valtuutettuja evästyksestä ja muistutuksesta, että päätöksiä tehdään virkavastuulla. Hallinto-oikeuden päätökseen Taina Paananen oli tyytyväinen työnantajan määräämän palkan suuruuden ja erokorvauksen osalta. Hän totesi, että korvauskysymystä tulee yhdessä tarkastella ja pohtia, mitkä ovat aiheutuneet kulut jokaisesta asiasta. Kaikilla päätöksillä on seurauksena. Hän henkilökohtaisesti on valmis kantamaan vastuun, jonka kuntalaiset ovat hänelle antaneet.

Valtuuston puheenjohtaja Jenna Vertanen muistutti, että hallinto-oikeuden päätöksessä kunta oli vastaajana ja kunta velvoitettiin korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut.

Kunnanvaltuusto merkitsi tiedoksi Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 21/0274/2 sekä kunnanhallituksen päätöksen 28.06.2021 § 209.

Va. kunnanjohtaja Matias Hilden poistui paikaltaan kello 17.03 – 17.15 eikä esteellisenä (hallintolain 28 § 1 mom. 1 kohta) osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.